

NAZIV KAZALNIKA: Stopnja tveganja revščine	ENOTA MERE: % oseb
PODROČJE/PODPODROČJE	Področje blaginje: Materialna blaginja Podpodročje blaginje: Revščina in socialna izključenost
ŠIFRA KAZALNIKA	1.3.0 (vodilni kazalnik)
DEFINICIJA KAZALNIKA	Kratka definicija kazalnika: Stopnja tveganja revščine (po socialnih transferjih) je odstotek oseb, ki živijo v gospodinjstvih, v katerih je razpoložljivi dohodek (vključno s socialnimi transferji) pod pragom tveganja revščine. Metodološke obrazložitve (imenovalec, števec): Prag tveganja revščine je opredeljen s 60 % mediane ekvivalentnega razpoložljivega dohodka (dohodka na ekvivalentnega člana gospodinjstva) vseh gospodinjstev ob upoštevanju OECD-jeve prilagojene ekvivalenčne lestvice. Lestvica daje prvemu odraslemu članu utež 1, otrokom, mlajšim od 14 let, utež 0,3, drugim članom, starim 14 let ali več, pa utež 0,5. Kazalnik je izračunan za koncept razpoložljivega dohodka brez dohodka v naravi (gre za denarni razpoložljivi dohodek, v katerega sta poleg neto dohodkov vseh članov gospodinjstva vključena kot boniteta tudi uporaba službenega avtomobila v zasebne namene in del lastne proizvodnje samozaposlenih – vrednost izdelkov, prenesenih v gospodinjstvo iz lastne delavnice, podjetja ali trgovine). Vir za izračun kazalnika so podatki iz Raziskovanja o dohodkih in življenjskih pogojih (SILC), ki se izvaja na podlagi podatkov, pridobljenih z Anketo o življenjskih pogojih (leto izvedbe SILC), in administrativnih ter registrskih podatkov za leto pred izvedbo ankete (referenčno leto za dohodek). Prelom v časovni vrsti: 2005: Zaradi metodoloških razlik med obema viroma podatki od leta 2005 dalje (vir: SILC) niso popolnoma primerljivi s podatki pred letom 2005 (vir: Anketa o porabi gospodinjstev – APG). Interpretacija kazalnika: Rast kazalnika neugodno vpliva na blaginjo. Utemeljitev (vključuje obrazložitev, zakaj ga predlagamo kot merilo blaginje; prednosti in omejitve): Kazalnik je pomemben, vendar pogosto slabo razumljen in slabo interpretiran zaradi svoje relativnosti (glej definicijo praga tveganja revščine), kot tudi zaradi imena.
DIMENZIJE IN PODKATEGORIJE	Podatki omogočajo prikaz distribucij po: spolu, starosti: pod 6 let, 6-10, 6-11, 11-15, 12-17, manj kot 16, 16-24, 16-64, 16 let ali več, manj kot 18, 18-24, 18-64, 18 let ali več, 25-49, 25-54, 25-64, 55-64, manj kot 60, 60 let ali več, manj kot 65, 65-74, 65 let ali več, manj kot 75, 75 let ali več, dohodku (brez dohodka v naravi, z dohodkom v naravi). Na razpolago tudi za prag 40 %, 50 % in 70 % mediane, kot tudi 40 %, 50 % in 60 % povprečnega razpoložljivega dohodka.
VIRI PODATKOV ZA SLOVENIJO	Vir podatkov: SURS (1997-2004: APG; od 2005 dalje: SILC) Časovna serija: od leta 1997 naprej Frekvenca objavljanja: letno Okvirni datum objave letnega podatka: najkasneje decembra Ažurnost objavljanja: t-1 (glede na leto izvedbe SILC), t-2 (glede na referenčno leto za dohodek)
VIRI MEDNARODNIH PODATKOV	Vir podatkov: Eurostat: (EU-SILC) Časovna serija: od leta 1995 (različno za posamezne države); v podatkovni bazi so za EU-28 podatki od leta 2010. Frekvenca objavljanja: letno Okvirni datum objave letnega podatka: različno glede na razpoložljivost podatkov po državah

	Ažurnost objavljanja): t-1, t-2 (različno glede na razpoložljivost podatkov po državah)
PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE KAZALNIKA	Metodološke izboljšave: Podatkovne izboljšave:
REFERENCE (Literatura in viri)	European Commission, The Leaken list of social cohesion indicators http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tessi010&plugin=1 http://www.stat.si/metodologija_pojasnila.asp?pod=8 (metodološka pojasnila: Kazalniki dohodka in revščine) <i>Baza podatkov SURS:</i> SI – STAT podatkovni portal. http://www.stat.si/ ; http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/08_zivljenjska_raven/08_silc_kazalniki_revsc/10_08672_stopnja_tveg_revcine/10_08672_stopnja_tveg_revcine.asp http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_li02&lang=en http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tessi010&plugin=1 Eurostat Portal Page (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database) - Population and Social Conditions – Living Conditions and Welfare – Income and Living Conditions

Pripravili: dr. Valerija Korošec (UMAR) in Stanka Intihar (SURS)

Datum: april, 2015

NAZIV KAZALNIKA:	Kako gospodinjstva preživijo s svojimi prihodki	ENOTA MERE: %
PODROČJE/PODPODROČJE	Področja blaginje: Materialna blaginja Podpodročje blaginje: Revščina in socialna izključenost	
ŠIFRA KAZALNIKA	1.3.1 (dopolnilni kazalnik)	
DEFINICIJA KAZALNIKA	Kratka definicija kazalnika: Oseba, ki odgovarja, izrazi svoje stališče (oceno) materialnega stanja gospodinjstva v katerem živi – delež ljudi, ki živijo v gospodinjstvih, kjer težko vežejo konce (ali delež ljudi, ki živijo v gospodinjstvih, kjer finančno težko shajajo iz meseca v mesec). Metodološke obrazložitve: Delež odgovorov na vprašanje: »Kako po vašem mnenju shaja vaše gospodinjstvo, če upoštevate vse mesečne stroške, ki jih plača vaše gospodinjstvo in vse mesečne prihodke, ki jih dobijo vsi člani vašega gospodinjstva« Prikazan je skupen delež oseb, ki živijo v gospodinjstvih, ki po njihovem mnenju težko shajajo (seštevek odgovorov zelo težko, težko, z manjšimi težavami). Interpretacija kazalnika: Rast kazalnika neugodno vpliva na blaginjo. Utemeljitev (vključuje obrazložitev, zakaj ga predlagamo kot merilo blaginje; prednosti in omejitve): Pomemben subjektivni kazalnik revščine in socialne izključenosti.	
DIMENZIJE IN PODKATEGORIJE	Podatki omogočajo prikaz distribucij po: različnih tipih gospodinjstev (samsko, dveh odraslih, z otroki, itd.)	
VIRI PODATKOV ZA SLOVENIJO	Vir podatkov: SURS (Eurostat) Časovna serija: od leta 2005 Frekvenca objavljanja: letni podatki Okvirni datum objave letnega podatka: jeseni Ažurnost objavljanja: t-1	
VIRI MEDNARODNIH PODATKOV	Vir podatkov: Eurostat Časovna serija: od leta 2005, za EU-28 so podatki v bazi od leta 2010. Frekvenca objavljanja: letni podatki Okvirni datum objave letnega podatka: jeseni Ažurnost objavljanja: t-2	
PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE KAZALNIKA	Metodološke izboljšave: Podatkovne izboljšave oz. alternative: Slovensko javno mnenje (SJM) od leta 1990 in ESS od leta 2002 dalje vsaki dve leti.	
REFERENCE (Literatura in viri)	http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/08_zivljenjska_raven/14_silc_finan_zmozn_gospodin/05_08681_zmoznosti_gospodin/05_08681_zmoznosti_gospodin.asp	

Pripravila: dr. Valerija Korošec (UMAR) in Rihard Inglič (SURs)

Datum: april, 2015

NAZIV KAZALNIKA:	Stopnja materialne prikrajšanosti	ENOTA MERE: % oseb
PODROČJE/PODPODROČJE	Področja blaginje: Materialna blaginja Področje blaginje: Revščina in socialna izključenost	
ŠIFRA KAZALNIKA	1.3.2 (dopolnilni kazalnik)	
DEFINICIJA KAZALNIKA	Kratka definicija kazalnika: Stopnja materialne prikrajšanosti je odstotek materialno prikrajšanih oseb. Stopnja materialne prikrajšanosti kaže posledice dalj časa trajajočega slabšega finančnega položaja prebivalstva. Metodološke obrazložitve: Materialno prikrajšane so osebe, ki živijo v gospodinjstvu, ki izkazuje pomanjkanje vsaj treh od devetih elementov materialne prikrajšanosti, Ti se nanašajo na posedovanje oziroma pomanjkanje trajnih življenjskih dobrin in na prikaz ekonomskih obremenitev gospodinjstva, ki so izključno posledica omejenih finančnih virov in ne drugačnih okusov, življenjskih slogov, izbir in življenjskih okoliščin. Pri izračunu je upoštevanih naslednjih devet elementov: 1) zamuda pri plačilu hipoteke ali najemnine, rednih stanovanjskih stroškov, obrokov za kredit ali drugih odplačil posojil; 2) zmožnost gospodinjstva, da si vsi člani lahko privoščijo enotedenske letne počitnice; 3) zmožnost gospodinjstva, da si privoščijo mesni ali enakovreden vegetarijanski obrok vsaj vsak drugi dan; 4) zmožnost gospodinjstva, da iz lastnih sredstev poravnava nepričakovane izdatke v višini mesečnega praga tveganja revščine iz prejšnjega leta; 5) zmožnost gospodinjstva, da si zagotovi primerno ogrevano stanovanje; gospodinjstvo si ne more privoščiti 6) fiksne ali mobilnega telefona; 7) barvnega televizorja; 8) pralnega stroja; 9) osebnega avtomobila. Vir za izračun kazalnika so podatki iz Raziskovanja o dohodkih in življenjskih pogojih (SILC), ki se izvaja na podlagi podatkov, pridobljenih z Anketo o življenjskih pogojih (leto izvedbe SILC), in administrativnih ter registrskih podatkov za leto pred izvedbo ankete (referenčno leto za dohodek). Interpretacija kazalnika: Rast kazalnika neugodno vpliva na blaginjo. Utemeljitev (vključuje obrazložitev, zakaj ga predlagamo kot merilo blaginje; prednosti in omejitve): Gre za mnenjski kazalnik, ki ob sicer bolj uveljavljenih kazalnikih, kot so kazalniki tveganja revščine in neenakosti omogoča dodaten vpogled v življenjske pogoje prebivalstva. Za razliko od navedenih kazalnikov, ki temeljijo na podatkih o dohodkih, pri katerih obstaja realna omejitev pri razpoložljivosti podatkov (za samozaposlene, za področje sive ekonomije niso zajeti nedenarni transferji, morebitni dolgovi gospodinjstva itd.), izhaja ta kazalnik iz odgovorov anketiranih glede navedenih 9 elementov.	
DIMENZIJE IN PODKATEGORIJE	Podatki omogočajo prikaz distribucij po: starosti (vsi, manj kot 6 let, 6-11, 12-17, manj kot 18, 18-64, 65 let ali več), po spolu, glede na število stvari za katere je prikrajšan: 0, 1,2, manj kot 3, 3, manj kot 4, 4, 4 ali več, manj kot 5, 5 ali več, 6, 7,8, 9	
VIRI PODATKOV ZA SLOVENIJO	Vir podatkov: SURS (SILC) Časovna serija: od leta 2005 Frekvenca objavljanja: letno Okvirni datum objave letnega podatka: najkasneje decembra Ažurnost objavljanja: t-1 (glede na leto izvedbe SILC)	
VIRI MEDNARODNIH PODATKOV	Vir podatkov: Eurostat (EU-SILC) Časovna serija: od leta 2003 (različno za posamezne države); v podatkovni bazi so podatki za EU-28 od leta 2010. Frekvenca objavljanja: letno Okvirni datum objave letnega podatka: različno glede na razpoložljivost podatkov po državah Ažurnost objavljanja: t-1, t-2 (različno glede na razpoložljivost podatkov po državah)	
PREDLOGI ZA	Metodološke izboljšave: Ločiti med pomanjkanjem trajnih dobrin od ekonomskih sredstev ('Durables' and 'Economic strain')	

IZBOLJŠAVE KAZALNIKA	oz. alternative: Slovensko javno mnenje (SJM) od leta 1990 in ESS od leta 2002 dalje vsaki dve leti. Od decembra 2012 so na razpolago neprečiščeni podatki za Slovenijo iz nov. 2012. Ali bi zase in za svojo družino lahko rekli, da...« Podatkovne izboljšave:
REFERENCE (Literatura in viri)	http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/08_zivljenjska_raven/08_silc_kazalniki_revsc/20_08674_materialna_pikrajs/20_08674_materialna_pikrajs.asp http://www.stat.si/metodologija_pojasnila.asp?pod=8 (metodološka pojasnila: Kazalniki dohodka in revščine) <i>Baza podatkov SURS: SI – STAT podatkovni portal.</i> http://www.stat.si/ ; http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tessi080&plugin=1 Eurostat Portal Page (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database) - Population and Social Conditions – Living Conditions and Welfare– Income and Living Conditions. Material deprivation rate - Economic strain and durables dimension (Source: SILC) (ilc_sip8)

Pripravili: dr. Valerija Korošec (UMAR) in Stanka Intihar (SURS)

Datum: april, 2015